חזון ישראל 15

האמנה הישראלית החדשה
גישת הצמיחה, ההכללה והקהילתיות

טיוטה ראשונה

אוגוסט 2011
אב, תשע״א

למסמך המלא: www.reut-institute.org

המחאה הציבורית שהתפרצה בשבועות האחרונים הינה ביטוי לשבר בתפיסה הכלכלית והחברתית שהיתה נהוגה בישראל בעשרים וחמש השנים האחרונות, וזאת למרות הישגיה המרשימים. השחיקה של מעמד הביניים, הפגיעה בשכבות החלשות והפערים המתרחבים אינם ׳תקלות מקומיות׳, אלא תוצאה מערכתית בלתי-נמנעת של השילוב בין המגמות העולמיות לבין מערך המוסדות, הערכים, התמריצים, ההסדרים והמדיניות הקיימים בישראל.

לכן, רק סדר יום לאומי חדש, שיתבטא באמנה חברתית, ויעוגן בשילוב בין הכוחות השונים של החברה הישראלית, יוכל לשנות את המגמות הנוכחיות ולהבטיח שישראל תמשיך לצמוח ושכלל האוכלוסיה תיהנה מפירות הצמיחה.

למסמך המלא

למסמך האמנה

לדף הפייסבוק

השותף המרכזי של מכון ראות בעבודה זו הוא האגף למחקר, תכנון והכשרה במשרד הרווחה והשירותים החברתיים בראשותו של מר יקותיאל צבע. עם זאת, האחריות לתוכן המסמך היא של מכון ראות בלבד.

האמנה הישראלית החדשה

- **היעד הלאומי המשותף למוסדות המדינה ולאזרחיה הוא שישראל תהיה אחת מחמש-עשרה המדינות המובילות באיכות החיים של תושביהן**. חזון זה מחייב צמיחה מהירה ומכלילה שתיבחן בכך שכלל האזרחים ייהנו מפירותיה ובכך שעתיד ילדיהם יהיה טוב מהווייתם.

- **הקהילה היא יחידת היסוד של החברה הישראלית והבסיס לשגשוג, חוסן והכללה מקומיים**. חיי קהילה תוססים הם בסיס לעיצוב זהותו של אדם, למימוש יכולותיו ולצבירת הונו, ועל כן עליהם להוות זכות אזרחית בסיסית. לפיכך, כל קהילה זכאית למשאבים וסל שירותים על פי תקן מחייב, שיכלול תמיכה במוסדות הקהילתיים ובפעילויותיהם. עסקים ומיזמים זעירים, קטנים ובינוניים הם חלק בלתי-נפרד מקהילה תוססת ומשגשגת ועל הממשלה לתמוך במגמה זו.

- **עיצוב עתיד החברה הישראלית הוא תפקיד משותף של המגזר הציבורי, המגזר הפרטי והמנהיגות האזרחית**. למנהיגות הקהילתית המקומית הנבחרת זכות וחובה לקחת חלק בעיצוב המוסדות המקומיים ביחד עם הרשות המקומית וממשלת ישראל. הכנסת והממשלה יסדירו, ירחיבו ויתמרצו את מעורבות האזרחים בעיצוב המוסדות המרכזיים המשפיעים על איכות חייהם, ובראשם בתי הספר, המרכזים הקהילתיים, ארגוני הנוער, אגודות הספורט העממי ומוסדות התרבות והאמנות. מעורבות ציבורית כזו תהווה חובה אזרחית בסיסית בישראל.

- **המדינה תעודד חיסכון והשקעה של הפרט בעתידו ובעתיד ילדיו** באמצעות עידוד חיסכון לפנסיה ולטווח ארוך, סיוע ברכישת דירה ראשונה, או תמריצים לחיסכון עבור הילדים לדיור, השכלה או יזמות.

- **עקרונות השוק החופשי והתחרות ההוגנת הם עקרונות יסוד של המשק הישראלי**. התערבות ממשלתית תתרחש במקומות שבהם קיים כשל שוק שפוגע בתחרות ומונע מישראל לחוות פיתוח כלכלי מהיר ומכליל.

- **צה"ל, השירות הלאומי והאזרחי, האוניברסיטאות והמכללות הם מנועי הכללה**. המדינה תמשיך להרחיב את התכניות שתומכות בהשתתפות אוכלוסיות מוחלשות במסגרות אלו.

- **גמישות תעסוקתית ולמידה מתמשכת של מיומנויות מקצועיות הן יעד משותף למדינה, לארגוני העובדים ולמעסיקים,** בכדי לשפר את איכות כוח העבודה, להעלות את הפריון ולהבטיח שעובדים יישארו ברי-העסקה בשוק העבודה המשתנה במהירות.

- **החברה הישראלית תהיה חברה עובדת, שבה שכר העבודה מבטיח קיום בכבוד**. היעד הלאומי הוא שילוב מלא של שני שלישים מכוח העבודה במסגרת תעסוקתית מתאימה. השכר הממוצע יאפשר קיום בכבוד, והמדינה תפעיל את הכלים העומדים לרשותה כדי להוריד את עלויות מוצרי היסוד. עובדי המגזר הציבורי שהם בעלי תואר ראשון יהיו זכאים לשכר הממוצע במשק לכל הפחות.

- **התאגידים העסקיים יתחייבו לאחריות תאגידית** שתשלב בין התפתחותם העסקית לבין ערך ההכללה במיוחד בכל הקשור לרווחת העובדים וטיפוח ההון האנושי שלהם, ריסון התנהלות מונופוליסטית ופיקוח על מחירים של מוצרי יסוד, מתן שיוויון הזדמנויות ועידוד ההעסקה של אוכלוסיות מודרות, התנהלות הוגנת כלפי ספקים, ושמירה על איכות הסביבה.

- **'סל המוצרים הבסיסי' יוגדר בתהליך שיתופי ויכלול את המרכיבים הבאים**: דיור, השכלה, תחבורה, חינוך וגידול ילדים, תזונה, תקשורת ובריאות. סל זה יובטח לכל אלו שאין ביכולתם להתפרנס באופן עצמאי בשל גילם, בריאותם, או מוגבלויותיהם. לצד זאת, על הממשלה לשפר את תשתיות התחבורה, התקשורת ואת תמריצי התעסוקה של שכירים ועצמאים.

הצטרפו לאמנה ב- **: www.facebook.com/newsocialcontract**

למסמך המלא: www.reut-institute.org

הזמינו את מכון ראות לשיחה על האמנה: 03-6950090